

*Таликін Є. А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри господарського права
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля,
м. Луганськ*

СУДОВІ АКТИ ТА ГОСПОДАРСЬКА ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА: ОКРЕМІ АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ

Стаття присвячена дослідженню проблеми взаємного відношення судових актів та господарської процесуальної форми. Автор аналізує місце та роль окремих видів судових актів як чинників господарської процесуальної форми. Йдеться те, що судові акти забезпечують зв'язок між елементами структури господарської процесуальної форми, виконують функцію закріплення результатів дії господарської процесуальної форми, та виступають засобом реалізації вимог до господарської процесуальної форми.

Ключові слова: господарська процесуальна форма, судові акти, рішення, ухвала.

Останнім етапом в структурі логічної послідовності елементів процесуальної діяльності під час розгляду справи господарським судом першої інстанції є вирішення справи. Процесуальна форма відповідної діяльності володіє певною специфікою з огляду на функціональну своєрідність, її організуючий вплив набуває певних форм, обумовлених змістом процесуальної діяльності.

Чинне законодавство регламентує вирішення справи господарським судом в ряді норм ГПК (ст. ст. 82 – 85), однак структурно їх не виокремлює.

Окремі питання вирішуються в Постановах Пленуму Вищого господарського суду України «Про судові рішення» від 23 березня 2012 р. № 6 [1], «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 [2] та інших.

Проект ГПК регулює вирішення справи більш детально, однак структурно виділяє не стільки вирішення як частину процесуальної діяльності, скільки судові акти, що постановляються господарським судом, присвячуючи їм відповідно окрему главу. Власне ж процедура вирішення справи регламентується двома статтями (165, 166), що поміщені в главу 15 «Судовий розгляд».

Серед науковців проблеми вирішення справи та судових актів в господарському процесі викликають інтерес, про що свідчить наявність двох недавніх дисертаційних досліджень : О. В. Кота «Судові акти в господарському процесі» та В. В. Григор'євої «Правовий режим судового рішення у господарському процесі». Не обходять увагою названі питання і вчені в інших процесуальних науках, серед яких варто відмітити праці М. А. Гурвича, Г. В. Воронкова, С. К. Загайнової, Н. Б. Зейдера, І. М. Зайцева, А. Ф. Изваріної, О. В. Кудрявцевої, К. О. Лебідя, А. О. Латкіна, Г. М. Мінасян, Л. А. Пахомової, І. В. Уткіної, Д. М. Чечота, Г. В. Фазикош, О. М. Шиманович та цілого ряду інших авторів. Разом з тим, не всі питання висвітлені в науці належним чином.

Метою даної статі є дослідження проблеми взаємного відношення судових актів та господарської процесуальної форми.

Однією із істотних рис окремої процесуальної форми вирішення (справи або окремого питання) є те, що вона втілюється в процесуальному акті господарського суду (рішення, ухвала, постанова). В площині судових актів проявляється значна частина питань доктринального та практичного характеру, пов'язаних із господарською процесуальною формою. Варто погодитися з А. А. Латкіним в тому, що в процесуальній науці відсутні дослідження, присвячені виявленню зв'язку процесуальної форми та

інституту судового рішення, хоча про наявність такого зв'язку апріорно заявляється в найзагальнішій формі і він ніким не оспорується [3, с. 146].

Досліджуючи судові рішення в цивільному процесі, Г. В. Фазикош стверджує, що фундаментальним поняттям, застосування якого здатне оптимізувати процесуальну класифікацію судових рішень, є цивільна процесуальна форма як стійке системне утворення, що враховує специфічні режими судочинства та включає самостійні судові процедури. У цьому контексті судові рішення кваліфікуються як обов'язковий елемент останньої [4, с. 10]. Подібний підхід представляється дещо неконкретним. З авторської позиції не вбачається характер зв'язку між процесуальною формою та судовим рішенням. Також визначення рішення в якості елемента процесуальної форми вимагає констатації інших однопорядкових складових з метою з'ясування місця окремого елемента в системі. Тому, всляк підтримуючи тезу про наявність зв'язку між рішенням господарського суду та господарською процесуальною формою, ми заперечуємо декларативний підхід, вбачаючи перспективу в конкретизації їх взаємного відношення.

Інші автори приходять до висновку, що між вимогами процесуальної форми та кінцевим волевиявленням (актом правосуддя) суду є кореляційна залежність. Рішення суду – це об'єктивоване, підсумкове відображення вимог процесуальної форми [1, с. 150]. Зазначена думка може використовуватися в якості основи з'ясування зв'язку рішення та господарської процесуальної форми. Зокрема, вимагає урахування та обставина, що рішення є не єдиним відображенням вимог процесуальної форми. Питання має стояти ширше і стосуватися не тільки рішення, але і інших процесуальних актів господарського суду. З нашого погляду, доцільно говорити про зв'язок господарської процесуальної форми та процесуальних актів господарського суду.

Процес розгляду господарської справи втілюється в системі актів, котра опосередковує розвиток процесуального відношення, забезпечує послідовність з'ясування обставин справи, обґрунтованість прийнятих рішень. Ухвали, винесені в межах однієї справи, дають уявлення про те, внаслідок яких дій сторін і суду рішення виявилось саме таким. Акти, постановлені після винесення рішення, безпосередньо обумовлені його змістом. Судові акти є необхідними елементами динаміки розвитку правовідносин. Як чинник процесуального режиму судові акти відображають волевиявлення суду, що об'єктивоване в певній формі, реалізацію владних повноважень та судову оцінку дій по реалізації інтересів учасників процесу [5, с. 66; 6, с. 10; 7, с. 269 – 270]. Характер судових актів реалізує владну природу та диспозитивно-імперативний метод регулювання господарських процесуальних відносин.

С. К. Загайнова звертає увагу на те, що судові акти – невід'ємна ланка процесу правозастосування, оскільки винесенням судового акту закінчується не тільки розгляд та вирішення по суті матеріально-правового спору, але і вирішення процесуальних питань, що супроводжують діяльність по здійсненню правосуддя, вони виступають єдиною ланкою між різними стадіями в правозастосувальному циклі [5, с. 11].

Так, істотний аспект зв'язку названих категорій реалізується через категорію процесуального режиму. Процесуальні акти господарського суду в якості складової процесуального режиму здійснюють вплив на забезпечення єдності, узгодженості, цілеспрямованості та динаміки розвитку процесуальних відносин. Кожен з видів процесуальних актів господарського суду при цьому виконує власну функцію.

Через систему судових актів знаходить своє відображення спрямованість на вирішення основного спірного питання. Тому центральним елементом цієї системи є рішення – акт, що вирішує спір по суті та завершує розгляд справи в суді першої інстанції [8, с. 6; 9, с. 172; 10, с. 9].

Не викликає сумніву, що рішення господарського суду – це процесуальна форма результату вирішення справи, процесу правозастосування. За своїм змістом судові рішення охоплює ряд питань (ст. 84 ГПК України), які із спірних перетворюються на

встановлені. Саме рішення господарського суду є процесуальною формою встановлення обставин справи та правової кваліфікації, містить в собі висновки, мотиви і аргументи тієї чи іншої відповіді на спірні питання. Отже, в конструкції судового рішення втілена система приписів процесуальної форми, що стосується результатів розгляду справи.

Окрім результатів вирішення справи в судовому рішенні отримує своє відображення весь процес розгляду справи. Через призму судового рішення переломлюється предмет та підстави позову; вирішення питання про відвід судді; предмет доказування; склад осіб, що беруть участь у справі; заяви і клопотання учасників провадження; дії по дослідженню доказів; правові позиції сторін тощо. Судове рішення є результатом усього процесу судового розгляду. Так, помилкове з'ясування предмету доказування призведе до постановлення необґрунтованого рішення; невірне визначення складу осіб, що беруть участь у справі, спричинить його незаконність тощо. Тому в судовому рішенні опосередковано відображається увесь процес судового розгляду.

У цьому зв'язку показово, що дослідники процесуальних відносин з позицій дотримання справедливості зазначають, що поняття «справедливий суд» розглядається в єдності двох аспектів: матеріальної (змістовної) справедливості, яка міститься у змісті судового рішення та процесуальної (процедурної) справедливості, яка передбачає розгляд справи відповідно до визначених законом судових процедур [11, с. 6]. Продовжуючи наведену думку, відмітимо, що для процесуальної форми та судового рішення притаманний своєрідний зв'язок з огляду на оцінку їх справедливості : рішення, будучи результатом розгляду, виступає об'єктом оцінки не тільки щодо власного змісту, але і стосовно процесу, який до нього призвів.

Опосередкований характер зв'язку між характеристикою процесу розгляду та рішенням господарського суду проявляється в тому що значення надається лише дотриманню істотних вимог процесуальної форми. В цьому плані показовою є норма, передбачена в ч. 2 ст. 104 ГПК України : «Порушення або неправильне застосування норм процесуального права може бути підставою для скасування або зміни рішення лише за умови, якщо це порушення призвело до неправильного рішення.» Якщо судовий розгляд був проведений з істотним порушенням процесуальної форми, рішення господарського суду буде незаконним. Тому через рішення отримує оцінку уся процедура розгляду. Істотні дефекти процесу впливають на результат, визначаючи його незаконність. Отже, судове рішення виконує роль підсумкової інтегруючої субстанції, що вбирає в себе в знятому вигляді основні положення господарської процесуальної форми процесу судового розгляду в суді першої інстанції.

Рішення господарського суду перебуває у діалектичному зв'язку із процедурою розгляду. В такому контексті набуває актуальності запропонований Г. В. Фазикош підхід до кваліфікації основного акту реалізації судової влади – судового рішення, в основу якого покладено його взаємозв'язок із провадженням як базовим компонентом цивільного процесу [4, с. 5]. А. Ф. Изваріна приходиться до висновку, що правова природа кожного виду судових актів визначається формою процесу вирішення спору. Рішення суду завершують змагальний процес. Заочні рішення є результатом процесу, проведеного з деякими відступами від звичайного змагального процесу. Судовий наказ – акт суду, що виноситься в порядку документарного провадження, без судового змагального процесу. Ухвала – судовий акт, що виноситься у встановленому порядку з питань, що виникають в порядку розгляду справи, якими не вирішення справа по суті [12, с. 10].

Продовжуючи викладені думки, заважимо, що процесуальні акти господарського суду є продуктом і результатом розгляду справи, тому їх властивості визначаються процедурою розгляду. Диференціація судових проваджень обумовлює і диференціацію судових рішень. Процедура розгляду закладає потенційні можливості сторін доводити свою позицію, обсяг дослідження спірних обставин, відповідність висновків суду дійсним обставинам справи тощо. Адекватним до процедури розгляду буде ухвалене рішення : повним чи схематичним; заснованим на всебічному з'ясуванні обставин справи чи на

значній вірогідності правомірності вимоги позивача; прийнятим з урахуванням позицій обох сторін чи тільки однієї. Зазначене вимагає окремої уваги до регламентації рішення суду при диференціації процесуальної форми з урахуванням основних вимог: повноти викладення обставин справи; обсягу мотивації; порядку набрання законної сили тощо.

Поряд із рішенням господарського суду важливе значення мають і інші процесуальні акти, що характеризуються безпосереднім зв'язком із основними питанням, володіючи підготовчою чи перевіркою спрямованістю. Звертаючись до питання взаємодії актів господарського суду та господарської процесуальної форми, не можна не відмітити важливої ролі ухвал, які опосередковують сукупність проміжних процесуальних дій та рішень. Процесуалісти визначають функціональне призначення судових ухвал в спрямованості на забезпечення впорядкування судочинства, його послідовності та своєчасності вирішення тих чи інших питань, що сприяють відправленню правосуддя [13, с. 25]. Ще Г. В. Воронков свого часу наголосив на тому, що ухвали суду першої інстанції відіграють роль актів, що забезпечують винесення законного і обґрунтованого рішення [14, с. 29]. Ухвали господарського суду представляють собою відображення процесуальної форми поточних результатів розгляду справи. Через сукупність ухвал господарського суду втілена система приписів процесуальної форми, що стосується перебігу розгляду справи. Регламентація ухвал в господарському процесуальному праві, практика дотримання відповідних норм господарськими судами може вважатися показником реалізації господарської процесуальної форми.

За чинним ГПК регулювання ухвал є явно недостатнім, непослідовним та фрагментарним. Так, у відповідності до ст. 86 ГПК України якщо господарський спір не вирішується по суті (відкладення справи, зупинення, припинення провадження у справі, залишення позову без розгляду тощо), господарський суд виносить ухвалу. Хоча перелік випадків, коли господарський суд виносить ухвалу, і не є вичерпним, він орієнтує на ті питання, котрі пов'язані із рухом справи. Разом з тим, під час розгляду виникає значно більша кількість питань, що вимагають оформлення ухвалами (призначення експертизи, прийняття змін до позову; поновлення пропущеного строку тощо). Про це свідчить і текст ГПК, в якому про ухвали говориться і в інших випадках (ст. ст. 20, 24 – 27, 38, 41, 53, 67, 121, 121-2, 122 ГПК України). Судова практика звертається до ряду ухвал, безпосередньо не названих ні в ст. 86 ГПК, ні в інших нормах (про виклик спеціаліста, продовження строків проведення експертизи [15]; про відстрочення або розстрочення сплати судового збору, про продовження строку, на який відстрочено або розстрочено сплату судового збору, про звільнення сторони від сплати судового збору, зменшення розміру судового збору [16]; тощо).

Іншим недоліком теперішнього законодавства є відсутність протокольних ухвал. Фіксація відповідних владних рішень господарського суду залишається невизначеною. В окремих випадках ВГСУ пропонує означені питання фіксувати в протоколі (наприклад, про відмову у задоволенні повторних заяв про відвід членів колегії суддів) [2, п. 1.2.5], без надання такому рішенню господарського суду статусу ухвали. В інших випадках (наприклад, якщо рішення про відхилення клопотання про залучення іншого відповідача або про заміну відповідача залишається судом без задоволення [2, п. 1.3.]) пропонується зазначати про це в описовій частині рішення суду або в ухвалі, якою закінчується розгляд справи.

На недоліки процесуального регулювання звертають увагу дослідники господарського процесуального права. Так, О. В. Кот приходиться до висновку, що у новому Господарському процесуальному кодексі України доцільно розширити коло випадків, у яких господарський суд виносить ухвалу, а також передбачити можливість винесення протокольних ухвал з фіксацією їх у протоколі (журналі) судового засідання [17, с. 15].

У проекті ГПК регулювання ухвал значно покращене шляхом регламентації загальної норми, що охоплює усі випадки доцільності постановлення ухвал; встановлення двох форм винесення ухвал – тих, що виносяться в якості окремого документу, та протокольних ухвал; визначення переліку питань, з яких ухвали мають виноситися у вигляді окремого документу; зазначення в якості загального правила винесення ухвал в нарадчій кімнаті. В цілому розробниками проекту ГПК запропоновані виважені правила. Зі свого боку зауважимо про доцільність уточнення наведених норм з тим, що ухвали, які оформлюються у вигляді окремого документу, мають виноситися в нарадчій кімнаті. Зазначені положення істотно корегують процесуальну форму ухвал господарського суду, тим самим посилюючи якість та однорідність вимог до усієї системи процесуальних актів в господарському процесі. Детальна регламентація ухвал господарського суду сприятиме чіткій реалізації вимог господарської процесуальної форми в судовій практиці.

Ще одним питанням, що вимагає вирішення, є законна сила ухвал господарського суду. Чинний ГПК України воно не врегульоване. Натомість Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України «Про судові рішення» від 23 березня 2012 року № 6 у п. 12 роз'яснює, що ухвали господарських судів набирають законної сили в день їх винесення, якщо інше не передбачено законом (зокрема, частинами п'ятою та шостою статті 122-11 ГПК) [18].

Про наявність пробілу в чинному законодавстві говорять і науковці. Так, О. В. Кот наголошує на необхідності вирішення питання набрання ухвалами законної сили на законодавчому рівні, висловлюючи підтримку законопроекту № 5038 яким передбачено, що ухвали господарського суду набувають законної сили з дня винесення [19, с. 302].

Проектом ГПК передбачено диференційовані правила набрання законної сили ухвалами господарського суду. Так, у відповідності до ст. 169 ухвала набирає законної сили негайно після її винесення, якщо: 1) її не може бути оскаржено; 2) її винесено щодо застосування попередніх заходів забезпечення позову або доказів. Інші ухвали набирають законної сили в порядку, встановленому для судового рішення. Без сумніву, сама спроба врегулювати питання набрання законної сили ухвалами господарського суду є вагомим кроком у вирішенні проблеми. Однак, запропоновані правила представляються нам дещо фрагментарними та не досить послідовними.

Законна сила ухвал не може бути ототожнена із законною силою рішень ні за змістом та проявами ні за порядком набуття цієї якості. Слід погодитися із С. К. Загайною в тому, що судові ухвали мають не тільки відмінний від рішення суду момент набрання чинності (за виключенням ухвал, котрі є самостійними об'єктами оскарження), але і властивості [5, с. 414]. Вельми спірним в процесуальній науці є також питання про те, чи усі ухвали набувають законної сили [14, 20, 21, 22].

Вчені в галузі господарського процесу уваги названим питанням не приділяють, хоча воно і характеризується високою актуальністю. Зміст дискусій, що мають місце в інших процесуальних науках, досить повно узагальнено в працях вчених-процесуалістів [5, 23, 24, 25]. Не зупиняючись на аналізі доводів та аргументів, з урахуванням обсягу та складності проблеми законної сили ухвал, висловимо власне бачення основних шляхів розв'язання проблеми.

В законодавстві необхідно закріпити норму, яка б безпосередньо вказувала на те, що ухвали набувають законної сили та визначала наслідки цього. Теорія та практика процесуального права виробила шлях поділу ухвал суду першої інстанції на дві категорії: ті, що підлягають окремому апеляційному оскарженню, та ті, що окремому апеляційному оскарженню не підлягають. Відповідно, визнано доцільним існування двох процесуальних режимів ухвал. На наш думку, законна сила ухвал має корелювати існуючим двом режимам. Так, ухвали, що підлягають окремому апеляційному оскарженню набувають властивостей незмінності, неспростовності та здатності до виконання після закінчення строку оскарження або після закінчення апеляційного розгляду.

Ухвали, що не підлягають окремому апеляційному оскарженню, набувають властивостей незмінності та неспростовності після набрання чинності рішенням господарського суду, оскільки в разі його скасування апеляційною інстанцією постановлені ухвали втрачають свою силу та не можуть вважатися правосудними. Виконуються ці ухвали негайно, оскільки примусового виконання не потребують.

Преюдиційність як властивість ухвал є одним із найбільш спірних питань в теорії ухвал [5, с. 415 – 417, 26, 27, 28]. На нашу думку, варто визнати за ухвалами, що набрали законної сили, властивість преюдиційності, котра притаманна лише тим ухвалам, котрі встановлюють факти матеріально-правового характеру.

Завершуючи розгляд шляхів вирішення проблеми законної сили ухвал господарського суду підкреслимо значну теоретичну пробільність даного питання. По відношенню до ухвал справедливим представляється зауваження А. О. Князева про те, що судова постанова може володіти певними правовими властивостями, однак не набувати законної сили [25, с. 17]. Незважаючи на зовнішньо доктринальний характер, законна сила ухвал безпосередньо пов'язана із важливими положеннями господарської процесуальної форми суто практичного характеру: вимоги до судових актів та, зокрема, ухвал; можливість зміни (скасування) ухвали судом, що її постановив; виконання ухвал та відповідальність за їх невиконання; чинність ухвал при зміні рішення господарського суду; звільнення від доказування тощо. Все це вказує на підвищену актуальність дослідження ухвали як акту господарського суду.

Підсумовуючи викладене, ми приходимо до висновку, що взаємозв'язок процесуальних актів господарського суду та господарської процесуальної форми представляється нам багатомірним явищем, в якому слід виділити наступні моменти:

процесуальні акти господарського суду в якості складового елемента процесуального режиму забезпечують зв'язок між іншими елементами структури господарської процесуальної форми (елементарні процесуальні дії, судова процедури, стадії, провадження);

процесуальні акти виконують функцію закріплення результатів (проміжних, підсумкових, контрольних) дії господарської процесуальної форми;

процесуальні акти є засобом реалізації вимог до господарської процесуальної форми.

Література:

1. Про судові рішення : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 23 березня 2012 р. № 6 / <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0006600-12>
2. Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 18 / <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0018600-11>
3. Латкин А. А. Процессуальная форма разрешения дел в арбитражном суде первой инстанции : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.15 / Латкин Антон Александрович ; Самарский государственный университет. – Самара, 2003. – 192 с.
4. Фазикош Г. В. Судові рішення в цивільному судочинстві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Фазикош Ганна Василівна ; НЮАУ ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2008. – 21 с.
5. Загайнова С. К. Судебные акты в гражданском и арбитражном процессе : теоретические и прикладные проблемы : дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.15 / Загайнова Светлана Константиновна ; УГЮА. – М., 2007. – 400 с.
6. Ткачев Н. И. Законность и обоснованность судебных постановлений по гражданским делам. / Под ред. И. М. Зайцева. – Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1987. – 108 с.
7. Юдельсон К. С. Советский гражданский процесс : [учебник] / Юдельсон К. С. – М. : Госюриздат, 1956. – 493 с.

8. Григор'єва В. В. Правовий режим судового рішення у господарському процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Григор'єва Вікторія Василівна ; Інституті економіко-правових досліджень НАН України. – Донецьк, 2009. – 22 с.
9. Васильев С. В. Хозяйственное судопроизводство Украины : [уч. пос.] / С. В. Васильев. – Харьков : Эспада, 2002. – 368 с.
10. Шиманович О. М. Судові постанови у цивільному процесі України (на матеріалах рішень і ухвал суду першої інстанції) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Шиманович Ольга Миколаївна ; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 221 с.
11. Прокопенко О. Б. Право на справедливий суд : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Прокопенко Олександр Борисович ; НЮАУ ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2011. – 22 с.
12. Изварина А. Ф. Акты судов общей юрисдикции : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Изварина Антонина Федоровна ; МГУ. – М., 1999. – 23 с.
13. Широкопояс Ю. А. Акты суда общей юрисдикции об окончании производства по делу без принятия судебного решения автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.15 / Широкопояс Юлия Анатольевна ; Кубанский государственный аграрный университет. – Краснодар, 2005. – 33 с.
14. Воронков Г. В. Определения суда первой инстанции в советском гражданском процессе : [учеб. пособ.] / Воронков Г. В. – Саратов : Изд-во Сарат. юрид. ин-та, 1967. – 119 с.
15. Про деякі питання практики призначення судової експертизи : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 / <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>
16. Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 21.02.2013 № 7 / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/va007600-13>
17. Кот О. В. Судові акти в господарському процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Кот Олександр Володимирович ; НДІ приватного права і підприємництва НАН України. – К., 2011. – 23 с.
18. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України (щодо моменту набрання законної сили ухвалою господарського суду) : проект Закону України від 31.07.2009 № 5038 / http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF3VY00A.html
19. Кот О. В. До питання щодо законної сили судових актів у господарському процесі / Право України. – 2010. – № 4. – С. 299 – 306.
20. Абдуллина З. К. Определения суда первой инстанции в советском гражданском процессе : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Абдуллина Зоя Кадыровна ; МГУ. – М., 1964. – 18 с.
21. Червякова С. Л. Определения суда первой инстанции по гражданским делам : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Червякова Светлана Леонидовна; СИЮ. – Свердловск, 1981. – 19 с.
22. Чуйков Ю. Н. Частное определение в гражданском судопроизводстве / Чуйков Ю. Н. – М. : Юрид. лит., 1974. – 73 с.
23. Гаврик Р. О. Законна сила судових рішень у цивільних справах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. : 12.00.03 / Гаврик Роман Олександрович; Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва Національної академії правових наук України. – К., 24 с.
24. Дем'янова О. В. Властивості законної сили ухвал суду першої інстанції // Часопис Київського університету права. – 2006. – № 4. – С. 176 – 180.
25. Князев А. А. Законная сила судебного решения : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.15 / Князев Алексей Александрович; МГЮА. – М., 2004. – 30 с.

26. Безруков А. М. Преюдициальная связь судебных актов. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – С. 46 – 48.

27. Масленникова Н. И. Акты применения норм гражданского процессуального права // Проблемы применения норм гражданского процессуального права. – Свердловск, 1976. – С. 63 – 71.

28. Ярков В. В. Познание и доказывание процессуальных юридических фактов // Российский ежегодник гражданского и арбитражного процесса. – 2002 – 2003. – № 2. – СПб., 2004. – С. 144 – 156,

Талыкин Евгений Анатольевич, кандидат юридических наук, доцент кафедры хозяйственного права Восточноукраинского национального университета имени Владимира Даля

Судебные акты и хозяйственная процессуальная форма: отдельные аспекты соотношения

Статья посвящена исследованию проблемы взаимного соотношения судебных актов и хозяйственной процессуальной формы. Автор анализирует место и роль отдельных видов судебных актов как факторов хозяйственной процессуальной формы. Речь идет о том, что судебные акты обеспечивают связь между элементами структуры хозяйственной процессуальной формы, исполняют функцию закрепления результатов ее действия, и выступают средством реализации требований к хозяйственной процессуальной форме.

Ключевые слова : хозяйственная процессуальная форма, судебные акты, решение, определение.

Talykin Evgen Anatolyiovich candidate of Juridical Sciences, associate professor of commercial rights department of East-Ukrainian National University named by Volodymir Dal'

Judicial acts and economic procedural form: separate aspects of a ratio

Article is devoted to research of a problem of a mutual ratio of judicial acts and an economic procedural form. The author analyzes a place and a role of separate types of judicial acts as factors of an economic procedural form. It is a question that judicial acts provide communication between elements of structure of an economic procedural form, execute function of fixing of results of its action, and act as an implementer of requirements to an economic procedural form.

Keywords: economic procedural form, judicial acts, decision, definition.